

Γιατί είναι επικίνδυνες οί αιρέσεις

(Κείμενο από τό έντυπο
«Όρθοδοξία καί αίρεσις» τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαντινείας καί Κυνουρίας,
τεϋχ. 100, Ἰουλ. - Σεπτ. 2017).

Αλήθεια, δόγμα καί αίρεση στήν Ὁρθόδοξη Παράδοση

Μέ τό παρόν τεϋχος συμπληρώνονται 100 τεύχη ἐκδόσεως τοῦ έντύπου μας μέ τίτλο «Όρθοδοξία καί αίρεσις», τό ὅποιο ἄρχισε νά ἐκδίδεται τόν Μάρτιο τοῦ 1999. Ἐπί 18 συναπτά ἔτη ἡ τοπική Ἐκκλησία μας, μέσω αὐτοῦ τοῦ έντύπου, ἐνημερώνει τό Ὁρθόδοξο πλήρωμά της γιά ἕνα μεῖζον πνευματικό καί κοινωνικό πρόβλημα, αὐτό τῶν αίρέσεων καί τῆς παραθρησκείας, καί παράλληλα ἐπιχειρεῖ νά τοῦ μεταδώσει ἀνόθευτη τή σώζουσα ἀλήθεια τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ. Μέ τήν εὐκαιρία αὐτή θεωρήσαμε σκόπιμο νά ἀφιερῶσουμε τό τεϋχος αὐτό σέ ἕνα γενικότερο θέμα, ἀπαντώντας σέ ἐρωτήματα ὅπως, τί εἶναι αίρεση, τί εἶναι παραθρησκεία, τί εἶναι καί πῶς λειτουργεῖ τό Ὁρθόδοξο δόγμα, ποιοί κίνδυνοι ὑπάρχουν στίς αίρέσεις καί πῶς μπορούμε νά τοὺς ἀντιμετωπίσουμε.

Οί αίρέσεις, βέβαια, δέν εἶναι σύγχρονο φαινόμενο, εἶναι πολύ ἀρχαῖο. Συναντᾶται ἤδη στήν Καινή Διαθήκη, ὅπου μεταξύ ἄλλων γίνεται λόγος γιά «αἵρέσεις ἀπωλείας» (Β΄ Πέτρ. 2,1). Αὐτό σημαίνει ὅτι ἐξ ἀρχῆς ἡ αίρεση ἔχει ἔντονα ἀρνητικό περιεχόμενο καί συνδέεται μέ τήν «ἀπόλεια», τήν (πνευματική) καταστροφή. Τί εἶναι, ὁμως, ἡ αίρεση;

Ὁ ὅρος σημαίνει ἐπιλογή (ἀπό τό «αἰροῦμαι» = ἐκλέγω, προτιμῶ). Ὡστόσο, στόν Χριστιανισμό δέν σημαίνει μόνο ἐπιλογή (ένός μέρους ἀντί τοῦ ὅλου), ἀλλά σημαίνει ἐπίσης διαστροφή τοῦ ἐπιλεγμένου καί ἀπολυτοποίησή του. Ἐπιπλέον, ἡ ἐπιλογή αὐτή δέν ἀφορᾶ στήν ἀλήθεια γιά τόν κόσμο, ὅπου «τό διαμαρτάνειν ἀκίνδυνον» κατά τόν ἅγιο Γρηγόριο τόν Θεολόγο (Λόγος ΚΖ΄, 10), ἀλλά στήν Ἀλήθεια γιά τόν Θεό, στήν Ἀλήθεια πού σώζει, πού ὁδηγεῖ στή σωτηρία. Κι ἂν ἡ Ἀλήθεια αὐτή (ἡ ἕνα μέρος της) διαστραφεῖ, τότε παύει πλέον νά σώζει καί ὁδηγεῖ στήν ἀπόλεια. Μέ ἄλλα λόγια, αίρεση εἶναι ἡ διαστροφή τῆς διδασκαλίας τοῦ Κυρίου, τῆς Ἀλήθειας πού ὁ ἴδιος ὁ Θεός μᾶς ἀποκάλυψε διά τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καί πού ἡ Ἐκκλησία στή συνέχεια διατύπωσε σέ δόγματα. Κατά συνέπειαν, αίρεση εἶναι κάθε διατύπωση περί Θεοῦ, πού ἀλλοιώνει τό Ὁρθόδοξο δόγμα.

Εἶναι, ὁμως, κάτι τόσο σημαντικό ἡ ἀλλοίωση τοῦ δόγματος; Ἡ σωτηρία μας ἐξαρτᾶται ἀπό τό τί πιστεύουμε ἢ ἀπό τό πῶς ζοῦμε; Ἐξαρτᾶται ἀπό τή θεωρία ἢ ἀπό τήν πράξη; Ἡ ἰδεολογία σώζει ἢ ἡ ζωή; Γιά νά ἀπαντήσουμε στά ἐρωτήματα, πρέπει νά ἔχουμε κατανοήσει ὀρθά τήν ἔννοια καί τή λειτουργία τοῦ ὀρθόδοξου δόγματος. Ὁ ὅρος «δόγμα» ἔχει ἀρνητικό περιεχόμενο στήν ἐποχή μας καί εἶναι ἀντιπαθής, γιατί παραπέμπει εὐθέως στόν δογματισμό. Ὄντως, δόγμα θεωρεῖται συνήθως μιά ἀπολυτοποιημένη διατύπωση (θεωρητική, ἠθική, νομική κ.λπ.), πού δέν ἐπιδέχεται ἀμφισβήτηση

καί αποκλείει τήν κριτική καί τόν διάλογο. Στήν ἀπολυτοποίηση τοῦ δόγματος κρύπτεται συνήθως ἡ ἀδυναμία του νά ἀντέξει στήν κριτική. Στήν ἐποχή μας, πού τά πάντα εἶναι ἀντικείμενο κριτικῆς, ἡ ἐμμονή στό δόγμα καί ἡ ἄρνηση τοῦ διαλόγου ἐκλαμβάνονται δικαιολογημένα ὡς νοσηρός δογματισμός.

Ὡστόσο, αὐτό ἰσχύει μόνο γιά ἀλήθειες, πού ἀφοροῦν στόν κόσμο. Στή Θεολογία τῆς Ἐκκλησίας τό δόγμα λειτουργεῖ ἐντελῶς διαφορετικά. Ἐδῶ τό δόγμα εἶναι μιά διατύπωση, ἀναφερόμενη σέ Ἀλήθεια ἢ Πραγματικότητα, πού ἀπό τή φύση της δέν περιγράφεται. Ἄρα τό (ἐκκλησιαστικό) δόγμα οὔτε περιγράφει, οὔτε πολύ περισσότερο ταυτίζεται μέ τήν Ἀλήθεια. Πολλοί, ἀπό ὑπερβάλλοντα ζῆλο γιά τήν ὑπεράσπιση τῶν δογμάτων, πιστεύουν ὅτι τό δόγμα ταυτίζεται μέ τήν Ἀλήθεια. Ὅμως, αὐτό εἶναι πλάνη, εἶναι μιά μορφή εἰδωλολατρίας. Μεταξύ δόγματος καί σημαινόμενης Ἀλήθειας ὑπάρχει τεράστια διαφορά, γιατί στή προκειμένη περίπτωση ἡ Ἀλήθεια εἶναι ἄκτιστη, ἐνῶ τό δόγμα εἶναι μιά κτιστή (μέσω κτιστῶν «νοημάτων» καί «ρημάτων») διατύπωσή της. Οὔτε ἀντιστοιχία ὑπάρχει μεταξύ δόγματος καί Ἀλήθειας, ὅπως ὑπάρχει μεταξύ τῶν κτιστῶν πραγμάτων καί τῶν (ἐπίσης κτιστῶν) περιγραφῶν τους, τό δέ γεγονός ὅτι ἡ Ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ παραμένει ἀκόμη καί μετά τή διατύπωσή της κατάσταση «ὑπέρ ἔννοιαν», «ὑπέρ νοῦν» καί «ὑπέρ λόγον» σημαίνει ὅτι τά δόγματα οὔτε κατανοοῦνται, οὔτε μποροῦν νά γίνουν ἀντικείμενο κριτικῆς. Μᾶλλον ὡς ἀκατανόητες διατυπώσεις ἢ ἀκόμη καί ὡς παραλογισμοί φαίνονται στήν ἀνθρώπινη λογική.

Κατά τήν Ὁρθόδοξη Παράδοση, λοιπόν, τό δόγμα οὔτε περιγράφει, οὔτε ταυτίζεται μέ τήν Ἀλήθεια, ἀλλά ἀπλῶς τήν ἐπισημαίνει καί ὀδηγεῖ σ' αὐτήν. Τό δόγμα εἶναι πολύτιμο καί ἀναγκαῖο, ὡς δείκτης καί ὀδηγός, ἀλλά δέν ἔχει τόν ἀπόλυτο καί αἰώνιο χαρακτήρα τῆς ἴδιας τῆς Ἀλήθειας. Οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, πού διατύπωσαν τά δόγματα, γνώριζαν καλά ὅτι τελικός προορισμός τῶν δογμάτων εἶναι ἡ κατάργησή τους. Ὅταν κάποιος φτάσει στήν Ἀλήθεια (στή θέωση, στή θεοπτία, στήν ἐμπειρία τῆς Πεντηκοστῆς), δέν τοῦ χρειάζονται πλέον τά δόγματα. Γιά παράδειγμα, τά δόγματα λειτουργοῦν ὅπως ἀκριβῶς οἱ πινακίδες - ὁδοδείκτες, πού δείχνουν πού εἶναι μιά πόλη. Ἡ πινακίδα δέν ταυτίζεται μέ τήν πόλη (ἄλλοῦ εἶναι ἡ πινακίδα καί ἄλλοῦ ἡ πόλη). Εἶναι πολύτιμη καί ἀναγκαῖα, ὅσο βρισκόμαστε μακριά καί ἔξω ἀπό τήν πόλη. Ἄν φτάσουμε ἐκεῖ, τότε α) ἡ πινακίδα δέν ἔχει γιά μᾶς νόημα καί λόγο ὑπαρξης, ἔχει ὅμως γιά ὅσους εἶναι ἀκόμη μακριά ἀπό τήν πόλη, καί β) ἐπιβεβαιώνουμε μέ τήν προσωπική μας ἐμπειρία ὅτι ἡ πινακίδα (τό δόγμα) ἦταν ὀρθή, ἔδειχνε τή σωστή κατεύθυνση. Τώρα, ἂν κάποιος ἀλλοιώσει τήν πινακίδα, ἂν τήν στρέψει ἄλλοῦ, ἂν ἡ πινακίδα γράφει Ἀθήνα καί τή στρέψει πρὸς τήν Πάτρα, τότε ὅποιος τήν ἀκολουθήσει θά πλανηθεῖ, θά πάει σέ ἄλλη πόλη, νομίζοντας ὅτι ἔφθασε στόν προορισμό του.

Τό ἴδιο ἀκριβῶς συμβαίνει μέ τίς αἱρέσεις. Διαστρέφουν τό δόγμα, πού ὑποδεικνύει τόν προορισμό μας, τή Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καί κατευθύνουν τούς ὁπαδούς τους «εἰς χώραν μακράν», σέ ἄλλη πόλη, τῆς ὁποίας «ἄρχων» καί κυβερνήτης εἶναι ὁ Διάβολος, κατά τούς Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας. Εἶναι φανερό, ὅτι τό δόγμα καί ἡ αἵρεση δέν εἶναι ἀπλές θεωρητικές διατυπώσεις, οὔτε ἀνθρώπινες ιδεολογίες χωρίς συνέπειες, ἀλλά δύο διαφορετικοί τρόποι ζωῆς:

ένας πού όδηγεϊ στή σωτηρία, καί άλλος, πού δέν όδηγεϊ στή σωτηρία, άλλα στήν αιχμαλωσία του Διαβόλου. «Δογματική» καί «ήθική» στήν Όρθόδοξη Παράδοση δέν είναι δυό ξεχωριστές άλλα δυό συμπλεκόμενες καταστάσεις, δυό όψεις του ίδιου νομίσματος. Κατά συνέπειαν, ό σοβαρότερος κίνδυνος από τίς, κάθε μορφής, αίρέσεις είναι ό πνευματικός κίνδυνος, ό αποκλεισμός από τή σωτηρία, ό κίνδυνος τής αιώνιας απώλειας. Οί αίρέσεις, κατά τόν απόστολο Παύλο, διαστρέφοντας τό Εύαγγέλιο του Χριστού, εισάγουν «έτερον εύαγγέλιον» (Γαλ. 1,6), γι' αυτό, όποιος «εύαγγελίζεται» κάτι διαφορετικό, ακόμη καί αν είναι Άγγελος από τόν ουρανό, θεωρείται αναθεματισμένος (Γαλ. 1,8). Στο πλαίσιο αυτό κατανοούμε τόν άγώνα των μεγάλων Πατέρων έναντίον των αίρέσεων τής έποχής τους, άλλα καί τήν άγωνία τής Έκκλησίας νά διατυπώσει μέσω των Οικουμενικών της Συνόδων τήν Άλήθεια του Εύαγγελίου μέ, κατά τό δυνατόν, ακριβέστερους όρους, γιά τή διασφάλιση τής σωτηρίας των μελών της.

Αίρεση καί παραθρησκεία στή σύγχρονη έποχή

Όστόσο, τά παραπάνω ισχύουν περισσότερο γιά τό παρελθόν. Στήν έποχή μας τό φαινόμενο διαφέρει καί ως προς τήν έκταση, ως προς τή μορφή του. Οί σύγχρονες αίρέσεις είναι πολυάριθμες καί δραστηριοποιούνται σέ παγκόσμιο επίπεδο. Πολλές από αυτές δέν εμφανίζονται ως θρησκευτικές ομάδες καί δέν πολεμούν ευθέως τήν Έκκλησία. Στή χώρα μας εμφανίζονται ακόμη καί μέ Όρθόδοξα προσωπεία ή χρησιμοποιούν χριστιανική όρολογία καί χριστιανικά κείμενα, διαστρεβλώνοντας τήν έννοια καί τό περιεχόμενό τους. Γενικά, οί σύγχρονες αίρέσεις δέν αποκαλύπτουν συνήθως τό πραγματικό τους πρόσωπο, άλλα εμφανίζονται μέ κάθε είδους προσωπεία, φιλοσοφικά, ψυχολογικά, πολιτιστικά, παιδαγωγικά, έπιστημονικά, καλλιτεχνικά, άθλητικά κ.ά. Όπως, λοιπόν, εξελίσσονται τά πάντα, έτσι εξελίσσεται καί ή έννοια τής αίρεσης, μέ αποτέλεσμα νά είμαστε υποχρεωμένοι νά τήν διευρύνουμε καί νά συμπεριλάβουμε σ' αυτήν ομάδες μέ διδασκαλία άσυμβίβαστη μέ τήν Όρθόδοξη πίστη, οί όποιες όμως δέν ανήκουν στόν χριστιανικό χώρο.

Έτσι, εμφανίζονται σήμερα, α) οί κατά κυριολεξίαν αίρέσεις, οί ομάδες μέ χριστιανικά ή ψευδοχριστιανικά χαρακτηριστικά, καί β) συγκροτημένες ομάδες, ή απλώς διδασκαλίες, πού δέν εντάσσονται στόν χριστιανικό χώρο, ακόμη καί όταν χρησιμοποιούν χριστιανική όρολογία, καί δέν αποδέχονται τήν πίστη στόν Χριστό, ακόμη καί όταν όμιλούν περί «χριστού». Οί ομάδες αυτές τής δεύτερης κατηγορίας όνομάζονται «παραθρησκεϊες» ή «παραθρησκευτικές ομάδες», δεδομένου ότι διαφοροποιούνται ακόμη καί από τίς («γνωστές» κατά τό Έλληνικό Σύνταγμα) μονοθεϊστικές θρησκεϊες. Διεθνώς αποκαλούνται «σέκτες» ή «λατρείες» («cults») καί μεταξύ τους υπάρχουν τεράστιες διαφορές, άλλα καί κοινά χαρακτηριστικά, όπως ή ολοκληρωτική δομή. Η Έκθεση της Γαλλικής «Διϋπουργικής Άποστολής γιά τήν καταπολέμηση των αίρέσεων», επιχειρώντας νά δώσει έναν όρισμό του όρου «σέκτα», γράφει: «Η αίρεση (σέκτα) είναι ένας σύνδεσμος μέ ολοκληρωτική δομή, δηλώνοντας ή όχι

θηρσκευτικούς σκοπούς, τοῦ ὁποῖου ἡ συμπεριφορά πλήττει τὰ Ἀνθρώπινα Δικαιώματα καί τήν κοινωνική ἰσορροπία».

Εἶναι φανερό, ὅτι πρόκειται γιά φαινόμενο πολύ πιό ἐπικίνδυνο ἀπό τίς αἱρέσεις τοῦ παρελθόντος. Ἐδῶ, στίς λεγόμενες «νέες αἱρέσεις» («σέκτες»), ἐκτός τοῦ πνευματικοῦ κινδύνου, πού ἰσχύει ὅπως ἀκριβῶς καί γιά τίς παραδοσιακές αἱρέσεις, προκύπτουν νέοι κίνδυνοι φυσικοί, δηλαδή σοβαρές ἀπειλές γιά τό ἄτομο (ἄνθρώπινα δικαιώματα κ.ἄ.), τήν οἰκογένεια, τήν κοινωνία, τόν πολιτισμό καί τήν ἴδια τή ζωή. Τά παραπάνω δέν εἶναι καθόλου ὑπερβολικά, δεδομένου ὅτι δύο τέτοιες αἱρέσεις ὀδήγησαν σέ ὁμαδική αὐτοκτονία ἢ δολοφονία 940 μέλη στό Τέξας τῶν Η.Π.Α. τό 1978 καί 980 μέλη στήν Οὐγκάντα τό 1999. Γιά τόν λόγο αὐτό ἔχουν κινητοποιηθεῖ στό ἐξωτερικό ἔθνικές κυβερνήσεις, κοινωνικοί φορεῖς καί διεθνεῖς ὀργανισμοί, ὅπως ἡ Εὐρωπαϊκή Ἐνωση, τῆς ὁποίας κορυφαῖα ὄργανα ἔχουν ἐκδώσει ἐπίσημα κείμενα - ὀδηγίες πρὸς τὰ μέλη γιά τήν ἀντιμετώπιση τοῦ προβλήματος.

Ὁ χῶρος δέν ἐπιτρέπει νά ἀναφερθοῦμε ἀναλυτικά στούς κινδύνους ἀπό τίς σύγχρονες αἱρέσεις. Ἐνδεικτικά ἀναφέρουμε ὅτι, σύμφωνα καί μέ ἐπίσημα κείμενα τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνωσης, αὐτές εὐθύνονται γιά ὁμαδικές αὐτοκτονίες, θανάτους, ἀλλοιώσεις στήν ἀνθρώπινη προσωπικότητα, ἐπιβουλή τῆς ἐλευθερίας καί τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου, κακοποίηση καί θανάτωση ἀνηλίκων, διακίνηση ναρκωτικῶν, ἐμπόριο ὄπλων, κατασκοπεῖα, παράνομη μετανάστευση, παράνομη ἄσκηση ἰατρικῆς, τρομοκρατία, ἀνεξέλεγκτη κερδοσκοπία, οἰκονομική ἐκμετάλλευση, ἄρπαγή ὀλόκληρης τῆς περιουσίας τῶν μελῶν τους κ.ἄ.

Γενικά, οἱ σύγχρονες αἱρέσεις ἔρχονται νά καλύψουν (ἐκμεταλλευτοῦν) τὰ ὑπαρξιακά κενά, πού δημιούργησαν τὰ ἀδιέξοδα τοῦ σύγχρονου πολιτισμοῦ, ἢ αὐτονόμηση τοῦ ἀνθρώπου τῆς ἐποχῆς μας καί ἢ ἀποστασία του ἀπό τόν Θεό. Οἱ ἐκπρόσωποι τους ἐμφανίζονται ὡς «ἔμποροι ἐλπίδος», πού ὑπόσχονται τή «σίγουρη» αὐτή τή φορά λύση ὅλων τῶν προβλημάτων τοῦ ἀνθρώπου, ἀρκεῖ αὐτός νά τούς παραδώσει τόν ἑαυτό του ὀλόκληρο, τήν προσωπική του ἐλευθερία, τήν ἀξιοπρέπειά του, καί συνήθως μαζί μ' αὐτά καί ὅλα τὰ ἐπί τῆς γῆς ἀγαθά του.

Πῶς ἀντιμετωπίζονται οἱ αἱρέσεις

Ἀπό τὰ παραπάνω εἶναι φανερό, ὅτι στό ἐρώτημα τοῦ τίτλου μας, «γιατί εἶναι ἐπικίνδυνες οἱ αἱρέσεις;», δύο ἀπαντήσεις μποροῦν νά δοθοῦν: α) ἐπειδή ἀπειλοῦν τήν αἰώνια κατάσταση τοῦ ἀνθρώπου, δηλαδή τή σωτηρία του, καί β) ἐπειδή ἀπειλοῦν τήν παρούσα κατάσταση τοῦ ἀνθρώπου, δηλαδή τή φυσική ἀκεραιότητά του, ἀλλά καί τίς κοινωνικές του σχέσεις (οἰκογένεια, κοινωνία, κράτος). Πῶς, ὅμως, μποροῦν νά ἀντιμετωπιστοῦν αὐτές οἱ ἀπειλές;

Εἶναι αὐτονόητο, ὅτι ἡ καλύτερη ἀντιμετώπιση εἶναι ἡ πρόληψη. Γιά τίς παραδοσιακές αἱρέσεις πρόληψη σημαίνει γνήσια πνευματική ζωή, μετοχή στά Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας (Ἐξομολόγηση, Θ. Κοινωνία), μελέτη τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ (δέν μποροῦμε π.χ. νά μετέχουμε σέ συζητήσεις μέ αἰρετικούς πάνω στήν Ἁγία Γραφή, ὄντες παντελῶς ἄσχετοι τοῦ περιεχομένου της) καί, ἰδιαίτερα,

έμπιστοσύνη στην Έκκλησία. Η πίστη στην Έκκλησία είναι απαραίτητος όρος της σωτηρίας μας, αφού στο Σύμβολο της Πίστεως όμολογοῦμε ότι πιστεύουμε καί «εις μίαν, άγιαν, καθολικήν καί άποστολικήν Έκκλησίαν». Αὐτή είναι «στῦλος καί έδραίωμα της άληθείας», κατά τόν άπ. Παῦλο (Α΄ Τιμ. 3,15) καί αὐτή διατυπώνει τά δόγματα, μέσω τῶν Οίκουμηνικῶν Συνόδων καί μέσω τῶν Θεοφόρων Πατέρων της, καί τά διατυπώνει άκριβῶς γιά νά τά άκολουθοῦν τά μέλη της καί νά σώζονται. Ὅντως, ὅποιος ἔχει αὐτές τίς προϋποθέσεις δέν κινδυνεύει από τέτοιου είδους αἱρέσεις.

Ὅστόσο, οἱ προϋποθέσεις αὐτές δέν άρκοῦν γιά τίς λεγόμενες «νέες αἱρέσεις» ἢ παραθρησκευτικές ομάδες. Ἐδῶ «ὁ ὄφις ὁ μέγας ὁ άρχαῖος, ὁ καλούμενος Διάβολος καί ὁ Σατανᾶς, ὁ πλανῶν τήν οἰκουμένην ὄλην» (Άποκ. 12,9), ἐπιχειρεῖ νά πλανήσει «εἰ δυνατόν, καί τούς ἐκλεκτούς» (Ματθ. 24,24), δηλαδή κινδυνεύουν άκόμη καί οἱ συνειδητοῖ Χριστιανοί. Αὐτό συμβαίνει, ἐπειδή οἱ νέες αἱρέσεις παραπλανοῦν μέ τά προσωπεῖα τους (άκόμη καί μέ τά Ὁρθόδοξα προσωπεῖα), άλλά καί ἐπειδή άκολουθοῦν συγκεκριμένα καί μεθοδευμένα βήματα προσηλυτισμοῦ. Ἐνδέχεται, λοιπόν, νά καταλήξει κάποιος νά γίνει μέλος μιᾶς τέτοιας ὀργάνωσης, χωρίς κᾶν νά τό συνειδητοποιήσει. Γιά νά άποφευχθεῖ αὐτό, άπαιτεῖται μιά στοιχειώδης γνώση καί πληροφόρηση γύρω από τίς ομάδες αὐτές.

Σέ ἔντυπο πού κυκλοφόρησε ἡ «Πανελλήνια Ἐνωση Γονέων γιά τήν προστασία τοῦ Ἑλληνορθόδοξου Πολιτισμοῦ, της Οἰκογένειας καί τοῦ Ἀτόμου» (Π.Ε.Γ.) άπαριθμοῦνται τά γνωρίσματα μιᾶς σύγχρονης ἐπικίνδυνης ομάδας, πού πρέπει νά γνωρίζουμε γιά νά άποφύγουμε τόν κίνδυνο τοῦ προσηλυτισμοῦ. Αὐτά είναι:

1) Στην **Ὁμάδα** θά βρεῖς άκριβῶς ἐκεῖνο, πού μάταια άναζητᾶς μέχρι τώρα. **«Αὐτή»** ξέρει τί είναι αὐτό πού σοῦ λείπει.

2) Ἦδη ἡ πρώτη ἐπαφή σοῦ άνοίγει μιά ἐντελῶς **καινούργια θεώρηση** τῶν πραγμάτων.

3) Ἡ **κοσμοθεωρία** της Ὁμάδας είναι **ὑπεραπλουστευμένη** («καλό» - «κακό») καί ἐξηγεῖ κάθε πρόβλημα.

4) Είναι δύσκολο νά άντιληφθεῖς τήν πραγματική εἰκόνα της Ὁμάδας. Ἄλλωστε δέν είναι άνάγκη νά σκέφτεσαι ἢ νά ἐξετάζεις. Οἱ νέοι φίλοι σοῦ λένε: **«Αὐτό δέ μπορεῖ νά ἐξηγηθεῖ, πρέπει νά τό βιώσεις, ἔλα στό Κέντρο μας».**

5) Ἡ Ὁμάδα ἔχει **τόν άρχηγό** της. Είναι ὁ «προφήτης» (μέντιουμ), ὁ γκουρού ἢ ὁ «διδάσκαλος», πού αὐτός μονάχα κατέχει ὄλη τήν «ἀλήθεια».

6) Ἡ **διδασκαλία** της Ὁμάδας ισχύει σάν ἡ **μόνη αὐθεντική, αἰώνια ἀληθινή** γνώση. Ἡ κατοχυρωμένη ἐπιστήμη, ἡ ὀρθολογιστική σκέψη, ἡ λογική κατανόηση άπορρίπτονται σάν διαστρεβλωμένες, άρνητικές, σατανικές ἢ σκοταδιστικές.

7) Ἡ **κριτική** από παράγοντες ξένους πρὸς τήν Ὁργάνωση χρησιμοποιεῖται σάν άπόδειξη, ὅτι ἡ Ὁμάδα ἔχει δίκιο.

8) Ἡ συντέλεια τοῦ κόσμου είναι κοντά. Ἡ ἀνθρωπότητα ὀδηγεῖται στην καταστροφή καί μόνο ἡ Ὁμάδα ξέρει **πῶς θά σωθεῖ** αὐτός ὁ κόσμος.

9) Ἡ Ὁμάδα σου εἶναι ἡ «ἐλίτ». Ὁ ὑπόλοιπος κόσμος εἶναι ἄρρωστος καὶ χαμένος, στό βαθμό πού δέ συνεργάζεται καί δέν ἐπιτρέπει τή σωτηρία του.

10) «Ἐχεις εὐθύνη στόν ἑαυτό σου καί στήν Ἀνθρωπότητα. Πρέπει νά γίνεις μέλος ἀμέσως».

11) Ἡ Ὁμάδα ἀπομονώνεται ἀπό τόν κόσμο μέ τήν ἐνδυμασία, τούς κανόνες διατροφῆς, τή δική της γλῶσσα καί τίς δικές της «ἀνθρώπινες σχέσεις».

12) Ἡ Ὁμάδα θέλει νά διακόψει ὅλες τίς «παλιές» σου σχέσεις, ἐπειδή αὐτές ἐμποδίζουν τήν ἐξέλιξή σου.

13) Ἡ σεξουαλική σου συμπεριφορά ἐλέγχεται ἀπόλυτα. Σοῦ ἐπιβάλλουν τήν ἐπιλογή τοῦ ἐρωτικοῦ συντρόφου, τό ὁμαδικό σεξ ἢ τήν ἀπόλυτη ἀποχή.

14) Ἡ Ὁμάδα καλύπτει ὅλο τό χρόνο σου μέ «ὑποχρεώσεις»: Τή διάθεση ἐντύπων ἢ βιβλίων, τήν ἐπαφή μέ νέα μέλη, τήν παρακολούθηση σεμιναρίων, τό διαλογισμό...

15) Εἶναι δύσκολο νά εἶσαι μόνος σου. Πάντοτε πρέπει νά εἶναι κάποιος τῆς Ὁμάδας μαζί σου.

16) Ἡ Ὁμάδα ἀπαιτεῖ νά ἀκολουθεῖς ἐπακριβῶς τούς κανόνες καί τό «μοναδικό τρόπο σωτηρίας» πού αὐτή σου προσφέρει.

17) Ἄν ἀμφιβάλεις, ἄν δέ βρῆκες τήν ἐπιτυχία πού σοῦ ὑποσχέθηκαν, «φταῖς μόνον ἐσύ», γιατί δέν πιστεύεις ἀρκετά καί δέν δραστηριοποιεῖσαι, μέ τόν τρόπο πού ἡ Ὁμάδα σοῦ λέει.

Στίς περιπτώσεις, πού κάποιος εἶναι ἤδη μέλος, χρειάζεται πλέον εἰδικός χειρισμός ἀπό τά ἐπί τῶν Αἰρέσεων Γραφεῖα τῶν Ἱ. Μητροπόλεων, ἀπό τήν εἰδική Ἐπιτροπή τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί ἀπό εἰδικές ὀργανώσεις, ὅπως ἡ «Πανελλήνια Ἑνωση Γονέων». Ἀπαραίτητη εἶναι, φυσικά, ἡ δραστική παρέμβαση τῆς Πολιτείας, τόσο στήν πρόληψη, ὅσο καί στήν ἀντιμετώπιση τοῦ φαινομένου. Ὡστόσο, ἡ γνήσια πνευματική ζωή, ἡ αὐθεντική σχέση μέ τόν τόν Θεό προσφέρει ἱκανοποιητικό βαθμό ἀσφαλείας, ἀφοῦ ἐξουδετερώνει τά «ὑπαρξιακά κενά», πού ἐρχονται νά καλύψουν οἱ νέες αἰρέσεις.

Οἱ σύγχρονες αἰρέσεις ἀπειλοῦν ἀκόμη καί τήν ἴδια τή ζωή. Εὐθύνονται γιά πολύνεκρες ὁμαδικές αὐτοκτονίες καί γιά ἐξαφανίσεις ἢ θανάτους μελῶν τους.